

ساخت تاریخی علوم اجتماعی مدرن

به همراه پیشنهاداتی برای اصلاح و بهینه
آموزش علوم اجتماعی در ایران

معرفی دوره

پاییز
۱۴۰۱

در این درسگفتار چه میخوانیم؟

- در این درسگفتار سعی داریم تا نشان دهیم که مجموعه وسیعی از عوامل و اسباب معرفتی و غیرمعرفتی در پیدایش علوم اجتماعی مدرن نقش داشته است
- لذا در این دوره نه یک روایت بلکه روایت های مختلفی از تاریخ تکوین علوم اجتماعی وجود دارد که هر کدام از منظر متفاوت به تاریخ این دانش پرداخته اند
- امروزه روایت اصلی تکوین علوم اجتماعی با جریانی شناخته میشود که تحولات معرفتی ناشی از غلبه و مشروعیت اجتماعی فکری علوم طبیعی و شیوه تجربی رادری هسته مرکزی روایت خود قرار میدهد که این نباید ما را از دو عامل موثر زیر غافل کند
- دولت مدرن (اروپایی) و نیازش به دانشی که بتواند تصمیماتش را بر آن بنا کند
- تحولات حوزه الهیات یا حوزه اخلاق و اندیشه سیاسی و مهمتر از همه حوزه اقتصاد سیاسی

دکتر محسن صبوریان

هیئت علمی دانشگاه تهران

دکتر مهدی معافی

مدیر گروه حکمرانی اندیشکده پسیپ

دکتر سجاد صفارهرندی

رئیس پژوهشکده فرهنگ و هنر اسلامی

دکتر محمد رضا قائمی نیک

هیئت علمی دانشگاه علوم اسلامی رضوی

دکتر مهدی سلطانی

هیئت علمی دانشگاه باقر العلوم

اساتید دوره

سرفصل های مختص هراستاد

دکتر محسن صبوریان

- دو نظریه کلان درباره شکل گیری اروپای مدرن
- دین و دولت در تاریخ اروپا تا رنسانس
- کشاورزی و فئودالیسم در اروپا
- تغییر الگوی ازدواج در اروپا، کاهش جمعیت
- زمینه های دموکراتیزه شدن اروپا؛ وابستگی دوطرفه فئودالها و پادشاهان در اروپا
- شهرنشینی و ظهور بورژواها به عنوان راهبر اقتصاد اروپا
- شکل گیری طبقه متوسط و نقش آن در رشد سرمایه داری

- روایت تاریخی و فلسفه سیاسی از پیدایش علوم اجتماعی مدرن
- ادوار علوم اجتماعی براساس روایت تاریخی - فلسفه سیاسی
- دوره اول: فلسفه های سیاسی و اخلاقی و دانش کل گرا پس از پیمان وستفالی (۱۶۴۸)
- دوره دوم: علوم اجتماعی رشتگانی و نهادینه شده از ۱۸۵۰
- دوره سوم: چندرشتگی، میان رشتگی و پسارشتگی پس از جنگ جهانی دوم
- دوره چهارم: فرارشتگی از ۱۹۹۰

دکتر مهدی معافی

سرفصل های مختص هراستاد

دکتر سجاد صفار هرندی

- تقسیم قدمایی از علم به عملی و نظری و فرق میان آنها
- حکمت عملی چیست
- ماکیاولی نقطه آغاز گسست از حکمت نظری و عملی
- ظهور انسان شناسی جدید و نسبت میان انسان و دولت با هابز و لاک
- اخلاق و اقتصاد از هیوم تا اسمیت
- شکل گیری مفهوم جامعه یا امر اجتماعی

- منازعه اواخر قرون وسطی میان الهیات و فلسفه یونانی
- الهیات و ساینس (ریاضیات، تجربه و مشاهده حسی)
- الهیات، تاریخ و شکل گیری ایده فلسفه تاریخ
- الهیات و جامعه شناسی کلاسیک
- تفاوت قرائت فلاسفه مسلمان و غربی از فلسفه یونان باستان

دکتر محمد رضا قائمی نیک

سرفصل های مختص هراستاد

دکتر مهدی سلطانی

- شیفت تفکر از ذات گرایی به فانکشنالیسم (کارکردگرایی) از عصر روشنگری
- چرخش کپرنیکی بنیاد علوم اجتماعی جدید و تولد سوژه و جامعه
- کانت ، شیء فی نفسه و شکل گیری انسان متناهی جدید
- منطق فانکشنال در کارهای وبر و دورکهایم

نحوه برگزاری

این دوره به صورت حضوری و آنلاین در پاییز ۱۴۰۱ برگزار شده است و اکنون میتوانید به صورت آنلاین در آن شرکت کنید

این درسگفتار برای چه کسانی ضروری است؟

دانشجویان علوم انسانی

- آشنایی با تاریخ عمومی و کلان علوم اجتماعی برای تمام دانشجویان علوم انسانی ضروری است چراکه بدون این آشنایی امکان فهم مفاهیم این علوم و قرار دادن آنها در یک دستگاہ علمی برای تحلیل و شناخت موضوعات ناممکن می شود

پژوهشگران فلسفه علوم اجتماعی و اسلامی سازی علوم انسانی

- نگاه درجه دویی که در این دوره وجود دارد به شما کمک میکند دست برتری در روایت از علوم اجتماعی پیدا کرده و مقهور گستره و عظمت مفاهیم آن نشوید. از بیرون به آن نگاه کنید، نقش تاریخ، دولتها و قدرت سیاسی، الهیات، فلسفه و علوم طبیعی را در آن پیدا کنید و بتوانید با تسلطی مناسب، موقعیت جدال با علم جهانی یا بهره گیری از ظرفیت های آنرا برای مسائل و چالش های بومی جامعه ایران تشخیص دهید

سیاستگذاران حوزه آموزش علوم انسانی

- این دوره همچنین از آن جهت که علاوه بر تاریخ علوم اجتماعی ما را با فرم و ساختار دانش اجتماعی آشنا میکند و نشان میدهد که این فرم و ساختار چگونه در نسبت با قدرت و نظم سیاسی حاکم پدید آمده و دگرگون شده است، میتواند برای سیاستگذاران حوزه آموزشی ما در عرصه علوم اجتماعی نیز مفید باشد

آنچه از این دوره می آموزید!

- وجود ارتباط تنگاتنگ میان نهاد علم و نهاد قدرت اروپایی
- تأثیر تحولات تاریخی و الهیاتی اروپا در علوم اجتماعی مدرن
- روش تاریخی نگری به علوم اجتماعی مدرن و معنای آن
- تمایز علوم انسانی مدرن و حکمت عملی در سنت اسلامی

حرفه ای تر شرکت کنید!

- تاریخ سیاسی و دیپلماسی اروپا را بخوانید؛ دانستن مناسبات قدرت و تحولات آن در اروپا به شما کمک میکند اشاراتی که درباره نسبت میان تحولات سیاسی و علمی در اروپا شده است را بهتر درک کنید
- آشنایی با تاریخ فلسفه و تاریخ علوم اجتماعی مرسوم میتواند پیش زمینه های مناسبی برای درک روایت جدید این دوره فراهم آورد

پرسش های اصلی (کانونی ترین مسئله هایی که دوره را شکل داده)

- علوم اجتماعی چه ارتباطی با تحولات دولت و قدرت سیاسی در اروپا داشت؟
- چه ارتباطی میان تحولات الهیاتی - فلسفی در دوران روشنگری با علوم اجتماعی مدرن وجود دارد؟

گوشه ای از منابع

دین در محدوده عقل تنها (کانت)، تأملات در فلسفه اولی (دکارت)
صور بنیانی حیات دینی (دروکهایم)، قواعد روش جامعه شناسی (دورکهایم)
اخلاق پروتستانی و روح سرمایه داری (ویر)، شهریار (ماکیاولی)
معنادر تاریخ (لوویت)، زندگی و اندیشه بزرگان جامعه شناسی (کوزر)
جامعه های ماقبل صنعتی (پاتریشیاکرون)، علوم اجتماعی نیندیشیدنی (والرشتاین)

پس از دوره :

اعطاء گواهی پایان دوره به افرادی
که حضوری یا آنلاین در دوره
شرکت کرده اند

@SCH_NEGAH
۰۹۹۰۷۶۲۹۸۸۲